

Semester End Examination, Oct-Nov. 2019

Programme: B.A.B.Ed.

Subject: Marathi

Course Title: साहित्य आणि समाज Category: Marathi As An Allied To Major Language

Semester: III

Paper No: I

Time: 2 hrs.

Max. Marks: 70

Instructions:

1. The question paper contains six questions spread across two pages
2. All questions are compulsory
3. Figures to the right in brackets indicate maximum marks

प्र.१. पुढीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

(३x५=१५)

१. भाषेच्या कोणत्याही तीन व्याख्या लिहा.
२. 'समाज' या संज्ञेमुळे कोणत्या गोष्टींचा बोध होतो?
३. साहित्य आणि संस्कृती यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.
४. लिंगभेदानुसार भाषाभेद सोदाहरण स्पष्ट करा.
५. 'साहित्य हे वाचकसापेक्ष असते' या विधानाचा परामर्श घ्या.

प्र.२. पुढीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

(३x५=१५)

१. लेखकाच्या जडणघडणीत समाज कितपत वाटेकरी असतो?
२. 'परिवर्तनशीलता' हे मानवी भाषेचे वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.
३. माणूस हा समाजशील प्राणी असे का म्हटले जाते?
४. मानवी जमातींच्या स्थितिगतीचे दर्शन घडणाऱ्या साहित्यकृतींचा थोडक्यात आढावा घ्या.
५. साने गुरुजींच्या कादंबरीतील स्त्रीचित्रण रेखाटा.

प्र.३. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंची सविस्तर उत्तरे लिहा.

(२x५=१०)

१. साहित्य निर्मितीमागची कोणतीही दोन प्रयोजने स्पष्ट करा.
२. ग्रामीण जीवनपद्धतीचा आढावा साहित्यकृतीच्या आधारे घ्या.
३. दलित साहित्यातील समाजदर्शन सोदाहरण स्पष्ट करा.
४. हिप्पोलाईट तेन यांच्या 'परिस्थिती' या घटकासंदर्भात चर्चा करा.

प्र.४. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंची सविस्तर उत्तरे लिहा.

(२x५=१०)

१. संतकालीन सामाजिक संस्कृती कशी होती?
२. भाषा सामाजिक संकेतांचा आधार घेऊन कशी आकाराला येते?
३. साहित्यनिर्मितीला संस्कृती ही कारण कशी बनते?
४. संस्कृती या शब्दाचा अर्थ संदर्भानुसार कसा बदलत जातो?

प्र.५. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाचे सविस्तर उत्तर लिहा.

(१x१०=१०)

१. लेखकाकडे एक निर्मितीक्षम कलावंत म्हणून का पाहिले जाते?
२. लेखक आणि समाज यांच्या घनिष्ट संबंधावर चर्चा करा.

प्र.६. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाचे सविस्तर उत्तर लिहा.

(१x१०=१०)

१. तुम्ही अभ्यासलेल्या साहित्यकृतीतील समाजदर्शन सविस्तर लिहा.
२. तुम्ही अभ्यासलेल्या साहित्यकृतीतील स्त्रीचित्रणाचा आढावा घ्या.